

GYS-ÜDS

2025

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

MSB Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği
Duyurusuna Uygun olarak hazırlanmıştır.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

ÖN SÖZ

GÖREVDE YÜKSELME SINAVI VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI

KONU ANLATIMLI

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-605-9456-19-7 / 25.02.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Yayınları Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Yayınları Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

Millî Savunma Bakanlığında Görevli Devlet Memurlarının Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği sınavı için titiz çalışmalar sonucunda hazırlamış olduğumuz “Hazırlık Kitabımızı” siz değerli GYUD adaylarının hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Kitabımızdaki konular tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kadrolarının hepsini kapsayacak şekilde güncel olarak uzman ekiplerimiz tarafından hazırlanmıştır. Her konunun sonunda konu testi olarak güncel mevzuatına uygun hazırlanmış kendinizi deneyebileceğiniz çok sayıda soru bırakılmıştır. Önce konuya çalışıp sonra soruları çözerek bilgilerinizi pekiştireceksiniz. Konu Anlatımlı kitabımızın faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya
0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız
üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI.....	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	67
TESTLER	
ÜNİTE 3 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU.....	137
TESTLER	
ÜNİTE 4 HİTABET, ETKİLİ VE GÜZEL KONUŞMA SANATI.....	212
TESTLER	
ÜNİTE 5 YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM.....	219
TESTLER	
ÜNİTE 6 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ.....	229
TESTLER	
ÜNİTE 7 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU.....	326
TESTLER	
ÜNİTE 8 MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI RESMÎ YAZIŞMA USULLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ.....	334
TESTLER	
ÜNİTE 9 MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MESLEK ETİĞİ YÖNERGESİ.....	343
TESTLER	

GÖREVE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YAZILI SINAV KONULARI VE SORU DAĞILIMI

S. NO.	KONU DAĞILIMI	SORU DAĞILIMI				
	KONU ADI	MÜDÜR	UZMAN	İDARİ HİZMETLER GRUBU	BAŞ MÜHENDİS	UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
1	T.C. Anayasası	13	15	15	13	5
2	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (Başlangıcından Günümüze Türkiye Cumhuriyeti Tarihi [Prof.Dr.Temuçin Faik ERTAN] S.Baskı) Mondros Mütarekesi ve Sonrasındaki Gelişmeler Genelgeler ve Kongreler Dönemi TBMM'nin Açılması ve Yeni Türk Devletinin Kuruluşu Savaş Dönemi ve Cepheler Mudanya Mütarekesinde Lozan Antlaşmasına Atatürk Dönemi Türk Devrimi Atatürk İlkeleri	21	21	20	21	10
3	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu	21	21	20	21	5
4	Türkçe Dil Bilgisi Hitabet. Etkili ve Güzel Konuşma Sanatı Yazılı ve Sözlü Anlatım Paragraf Bilgisi Sözcükte Anlam Cümlede Anlam Anlatım Bozuklukları İmla (Yazım Kuralları) Noktalama İşaretleri Ses Bilgisi Cümlelerin Öğeleri Sözcük Türleri ve Sözcük Grupları	16	16	20	16	10
5	4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	5	4	-	5	-
6	MSB Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesi	19	18	20	19	5
7	Meslek Etiği Yönergesi	5	5	5	5	5
8	Müracaat Edilen Unvana İlişkin Alan Bilgisi	-	-	-	-	60

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

1.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

TEST 2

TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. Anayasaya aykırı olarak, bir kimsenin evinde özel kâğıtlarının ve eşyalarının aranması ve bunlara el konulması aşağıdakilerden hangisini ihlal eder?

- A) Haberleşme hürriyeti
- B) Konut dokunulmazlığı
- C) Bilim ve sanat hürriyeti
- D) Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- E) Din ve vicdan özgürlüğü

2. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal ve ekonomik haklar ve ödevlerden biri değildir?

- A) Ailenin korunması
- B) Zorla çalıştırma yasağı
- C) Eğitim ve öğrenim hakkı
- D) Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- E) Kamu yararı

3. Din ve vicdan hürriyetiyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Herkes vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.
- B) Din ve ahlak eğitim ve öğretimi ilk ve ortaöğretimde öğrencilerin ve velilerin isteklerine göre yapılır.
- C) Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir.
- D) Kimse devletin sosyo-ekonomik, siyasi ve hukuki temel düzenini, kısmen de olsa siyasi ve kişisel çıkar sağlamak amacıyla dini ve din duygularını istismar edemez.
- E) Kimse dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

4. Kamu başdenetçisinin görev süresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 yıl
- B) 2 yıl
- C) 3 yıl
- D) 4 yıl
- E) 5 yıl

5.

- I. Kişinin maddi bütünlüğü
- II. Kişinin manevi bütünlüğü
- III. Kişinin iktisadi bütünlüğü
- IV. Kişinin sosyal bütünlüğü

Yukarıdakilerden hangileri kişilik hakları kapsamında değerlendirilemez?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) Yalnız IV

6. Kişinin maddi ve manevi tüm varlığı ile ilgili bulunan ve bu varlığın serbestçe geliştirilmesi amacını güden hak ve hürriyetlere ne ad verilir?

- A) Siyasal haklar
- B) Kişisel haklar
- C) Kamu hakları
- D) Özel haklar
- E) Sosyal haklar

7. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'na göre kişinin siyasi hak ve ödevleri arasında yer almaz?

- A) Temel hak ve hürriyetlerin korunması
- B) Vatan hizmeti
- C) Mal bildirim
- D) Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı
- E) Vergi ödevi

8. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'na göre sosyal güvenlik hakları bakımından özel olarak korunması gerekenler arasında yer almaz?

- A) Yaşlılar
- B) Kamu görevlileri
- C) Korunmaya muhtaç çocuklar
- D) Malul ve gaziler
- E) Harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

2. ÜNİTE

1. BÖLÜM

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- ✓ 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.

Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
 - ▶ Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
 - ▶ On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonucuna kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
 - ▶ Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesi-ne bağlı kalacak
 - ▶ İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
 - ▶ İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmasıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kuvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

TEST 2

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Cumhuriyet Dönemi'nde;

- Ölçü birimlerinin değiştirilmesi
- Miladi takvim ve Yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

gibi yeniliklerle;

- Uygulamalarda birlik sağlama
- Laik düzeni pekiştirme
- Uluslararası ilişkilerde kolaylık sağlama

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Atatürk'ün "hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok oluş vardır, her gelişmenin ve kurtuluşun anası hürriyettir." şeklindeki sözünü,

- Milliyetçilik
- Cumhuriyetçilik
- Devletçilik

ilkelerinden hangilerinin önemini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. 1934 yılında çıkarılan kanunla din adamlarının ibadet yerleri dışında dini kıyafetlerle gezmeleri yasaklandı. Yalnızca Diyanet İşleri Başkanı ve diğer dinlerin en yetkili kişileri özel kıyafetleriyle dolaşabileceklerdi.

Bu tutumun,

- Toplumun değişen koşullara göre hareket ederek modernleşmesi
- Giyim ve kuşamdaki karmaşalığın sona ermesi
- Din ve vicdan hürriyetinin gelişmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4.

- Çankaya
- Atatürk Ne İdi
- Babanız Atatürk

Yukarıdaki biyografilerden hangisi Falih Rıfkı Atay tarafından kaleme alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. 1924 Anayasası'nı, 1921 Anayasa'sından (Teşkilat-ı Esasiye) ayıran özelliklerden birisi aşağıdakilerden hangisidir?

- Meclisin her gücün üzerinde olduğu ilkesinin benimsenmesi
- Tek meclis sisteminin uygulanması
- Kişi temel ve hak ve özgürlüklerine yer vermesi
- Egemenliğin halka ait olduğunun kabul edilmesi
- TBMM üyeleri tarafından onaylanması

6.

- TBMM'nin açılması
- Saltanat'ın kaldırılması
- Cumhuriyet'in ilânı

Ulusal egemenliği gerçekleştirmek amacıyla yapılan bu devrimleri aşağıdaki hangi alanın kapsamında değerlendirmek daha doğru olur?

- A) Siyasal B) Toplumsal C) Sosyal
D) Hukuk E) Kültürel

7. Türk Medeni Kanunu'nun İsviçre Medeni Kanunu'ndan örnek alınarak hazırlanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- Avrupa'da hazırlanan son Medeni Kanun olması
- İsviçre'nin Lozan Konferansı'nda Türkiye'yi desteklemesi
- İsviçre ile ekonomik ilişkilerin artırılmaya çalışılması
- İsviçre'nin Avrupa'da tarafsız bir ülke olması
- İtilaf Devletleri ile ilişkilerin henüz düzelmemiş olması

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

3. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1 Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekil- leri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcısı, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

TEST
7

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI
KANUNU KISIM - V MALİ
HÜKÜMLER**

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez ve bu memurlara hiçbir yarar sağlanamaz. Aşağıdaki şıklarda belirtilenlerden hangisi bu kurala tabi değildir?

- A) Milli Eğitim Bakanlığı Çalışanları
B) Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı çalışanları
C) Gençlik ve Spor Hizmetleri Uygulamasında Fiiilen Görevlendirilecekler
D) Adliye Çalışanları
E) Sağlık Bakanlığı çalışanları

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre belirli yetki ve sorumluluk makamlarını işgal eden memurlara temsili mahiyette ve görevleri icabı olarak yaptıkları gerçek giderleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine bu maksat için konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temsil giderler
B) Ders görevi ücreti
C) Fazla çalışma ücreti
D) İş gücü zammı
E) Ek ders ücreti

3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara hangi zam ödenir?

- A) İş riski zammı
B) Temininde güçlük zammı
C) İş gücü zammı
D) Mali sorumluluk zammı
E) Temsil zammı

4. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla vezne açısından sorumlu veznedar ve diğer görevlilere hangi zam ödenir?

- A) Mali sorumluluk zammı
B) İş gücü zammı
C) Temininde güçlük zammı
D) İş riski zammı
E) Temsil zammı

5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi kaç gündür?

- A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 14

6. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre bir göreve vekâleten atanan memurlara vekâlet edilen görevin kadro derecesinin kaçta kaç oranında aylık ödenir?

- A) Vekâlet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte biri
B) Vekâlet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte ikisi
C) Vekâlet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin dörtte biri
D) Vekâlet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin tamamı
E) Vekâlet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin dörtte üçü

7. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memurlara gerekli hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret kim tarafından belirlenir?

- A) TBMM
B) Maliye Bakanlığı
C) Devlet Personel Başkanlığı
D) Cumhurbaşkanlığı kararı
E) Kurum Yöneticileri

HİTABET, ETKİLİ VE GÜZEL KONUŞMA SANATI

4. ÜNİTE

GÜZEL KONUŞMANIN ÖNEMİ

Doğru ve Güzel Konuşmanın Topluma Kazandırdıkları

- Barış ortamı sağlanır.
- Kültürel ve sosyal ilişkiler artar.
- Toplamların diğer toplamlar arasındaki itibarı artar.
- Ekonomik ilişkiler düzenli hale gelir.

DOĞRU VE GÜZEL KONUŞMANIN İNSANA KAZANDIRDIKLARI

- İnsanlarla doğru iletişim kurabilmek,
- Meslekte başarı kazanmak,
- Toplumda saygı görmek,
- Dinleyenleri ikna edebilmek,
- Tercih edilmek,
- Başarılı olmak,
- İnsanların kalplerini kazanmak.

KONUŞMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

KONUŞMA KUSURLARI

- Ana dili iyi kullanamamak,
- Yerel ağızla konuşmak,
- Ses tonunu ayarlayamamak, kontrol edememek,
- Sözcükleri doğru telaffuz edememek,
- Konuşmayı gereksiz yere uzatmak,
- Kendini övmek, yapmacık davranışlarda bulunmak,
- Eleştiriye kapalı olmak,
- Beden dilini, mimikleri doğru kullanamamak,
- Argo ve kaba sözler kullanmak,
- Heyecanını yenememek,
- Sözcükleri tekrarlamak,
- Eee..., III..., aaa... gibi sesler çıkarmak.

KONUŞMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- 1. Canlı, inandırıcı, ilgi çekici, olma:** Konuşmamızı baştan sona canlı bir havada dinlenebilmesi için ifadelemize, ses tonumuza ve özellikle hareketlerimize ayrı bir özen göstermeliyiz.
- 2. Konuşma süresinin kontrolü:** Verilen süreye bağlı kalmamız dinleyicilere saygı gereğidir. Konuşmamızı bu süreye uygun bir şekilde planlayıp sunmalıyız.
- 3. Vurgu, tonlama, telaffuz:** Konuşmacı ile dinleyiciler arasındaki iletişimi sağlayan sesimizdir. Bu nedenle telaffuz tonlama ve vurgumuza dikkat etmeliyiz.
- 4. Üslubu, sözcükleri amaca göre belirleme:** Konuşmacılar ile dinleyiciler arasındaki dinleyiciye ve konuşmaya yapılan ortama göre belirlemeliyiz.

KONUŞMANIN UNSURLARI

Bedensel davranış: Duruş, jest, mimik gibi görsel simgeler konuşmanın temel öğeleridir.

Ses: Ses ile kişilik arasında yakın bir ilişki vardır. Bir dilin sözcükleri anlam bakımından zengin olabilir. Bu zenginlik, ancak ses ile sözün doğru birleşimiyle belirtilebilir.

Dil: İnsanlar arasında anlaşma aracı olan dil; duygu, düşünce ve istekleri ifade etmede kullanılır. Konuşma sırasında duyguların, düşüncelerin tam ve doğru olarak iletilmesi için telaffuz ve üsluba dikkat etmek gereklidir.

Düşünce (Zihinsel Etkinlik): Zihinsel etkinlik konuşmanın görsel ve işitsel öğelerle ifade edilmesinden önceki süreçtir.

Konuşmacı işe önce zihinsel oluşumlarla başlar, sonra bu oluşumları dilin kalıplarına aktarır, bu kalıpları seslendirir, en sonunda da jestlerle, ses ve söz halinde sunar.

DİKSİYONUN ÖNEMİ

DİKSİYONUN KURALLARI

- Hece ve sözcük vurgusuna dikkat etmek,
- Sesleri doğru boğumlamak,
- Jest, mimiklere dikkat etmek,
- Yerinde ve doğru tonlama yapmak,
- Sözcüklerin anlam değerlerine göre sesi kullanmak,
- Uzun ve kısa heceleri doğru söylemek,
- İşitilebilir bir sesle konuşmak.

TEST
1

**HİTABET, ETKİLİ VE GÜZEL
KONUŞMA SANATI**

1. Konuşmacının ağızından çıkanların kulağımıza pürüzsüz bir şekilde ulaşması, üslubun hangi özelliği ile ilişkilidir?

- A) Duruluk
- B) İçtenlik
- C) Açıklık
- D) Özgünlük
- E) Akıcılık

2. Aşağıdakilerden hangisi Mehmet Hengirmen'in ayrımını yaptığı ses bilimi bölümlerinden biri değildir?

- A) Akustik ses bilimi
- B) Fizyolojik ses bilimi
- C) Etimolojik ses bilimi
- D) Dinleyiş ses bilimi
- E) Görevsel ses bilimi

3. Aşağıdakilerden hangisi konuşma dilinin özelliklerinden değildir?

- A) Yerel özellikler taşıması
- B) Bulunulan bölgeye göre farklı seslendirilmesi
- C) Sosyal çevreye göre farklılıklar göstermesi
- D) Dilin sesli biçimi
- E) Tek konuşma dilinin bulunması

4. Aşağıdakilerden hangisi çekingen (içine kapanık/kaçınmacı) davranış biçiminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Başkalarının kendi adına seçim yapmasına izin verme
- B) İlişkilerde kaygılı olma
- C) Kendi içinde öfke duygusu yaşama
- D) Çevreye karşı suçlayıcı olma
- E) Kendi duygularına önem vermeme

5. Aşağıdaki söylenişlerin hangisi boğumlama kusuru sayılmaz?

- A) Haves
- B) Kitlemek
- C) İstirap
- D) Leplebi
- E) Gellemek

6. Kùltürler arası benzerlik gösteren jest-mimik hangisidir?

- A) Selamlaşma
- B) Çağırma
- C) Vedalaşma
- D) Ağlama
- E) Sarılma

7. Aşağıdakilerden hangisi muhafazakar iş ortamına örnek gösterilebilir?

- A) Banka
- B) Kafeterya
- C) Kolej
- D) Fabrika
- E) Restoran

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama yapılmamıştır?

- A) Önce hafiften bir rüzgar esiyor.
- B) Dinmiş İodosların uğultusu içinde
- C) Bir kadının suya değiyor ayakları
- D) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı
- E) Her sabah erkenden yola çıkıyoruz.

9. Aşağıdakilerden hangisi iyi bir konuşma sesinin özelliklerinden değildir?

- A) Açıklık
- B) Akıcılık
- C) Anlamlılık
- D) Hoşa giderlik
- E) Esneklik

10. Ses yolundan çıkarken gırtlak, damak, dişler ve dudaklar gibi herhangi bir engelle karşılaşmadan doğrudan (direkt) çıkan sesler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünlü
- B) Ünsüz
- C) Hece
- D) Harf
- E) Sürtünme sesi

YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM

5. ÜNİTE

ANLATIMLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Anlatım; sözcükleri seçme, sözcükleri birbirine bağlayarak cümle kurma ve cümleler ile paragraflar oluşturma biçiminde gerçekleştirilir. Anlatımdaki başarı, bu anlatım birilerinin (sözcük, cümle, paragraf) doğru kullanılmasına bağlıdır. Anlatım birimlerinin farklı biçimlerde kullanılmasıyla gerçekleştirilen anlatıma ilişkin kimi kavramların açıklanmasında yarar görülmektedir. Anlatımla ilgili temel kavramlar aşağıdaki biçimde tanımlanabilir:

Dolaylı anlatım: Yazım türlerinin kimilerinde, olayların bir anlatıcının ağzından anlatılması dolaylı anlatımdır. Ayrıca sözcük ve kavram seçiminde de dolaylı anlatım seçilebilir. Bir sözcüğü, sözlük anlamının dışında kullanmak da dolaylı anlatımdır. İstiarelere (eğretileme), dolaylamalara yer vermek de dolaylı anlatımdır.

“bayrağımız” yerine “hilâl”, “lületaşı” yerine “beyaz altın”, “asker” yerine “Mehmetçik” denmesi.

Dolaysız anlatım: Yazım türlerinin kimilerinde olayların kahramanın ağzından anlatılmasıdır.

Nesnel anlatım: Akla ve mantığa dayalı anlatımdır. Bilimsel verilere ve gözleme dayalı, ölçülebilir ve kanıtlanabilir niteliktedir. İletilen yargı, kişiden kişiye değişmez. Kişisel duygulara ve kamlara yer verilmez.

Öznel anlatım: Kişisel duygulara ve kamlara dayalı bir anlatımdır. Nesnel anlatım yargılar kişiden kişiye değişir niteliktedir. Kanıtlanabilir özellikler taşımaz, Nesnelerin gerçeği değil kişilerin beğenisi bu anlatımın belirleyici özelliğidir.

Anlatımın Özellikleri

Anlatımda amaç, konu hakkında duygu ve düşünceleri okuyucuya en etkili biçimde aktararak bireyin anlatımdan zevk almasını sağlamaktır. Bunun için anlatımın kimi niteliklere sahip olması gerekir. Bu özellikler şöyle sıralanabilir (Yörük, 1997):

Duruluk: Gereksiz sözcüklerin ve gereksiz cümlelerin bulunmaması demektir. Cümleler yazıldıktan sonra, çıkarılabilirlik bakımından gözden geçirilmeli, gereksiz kullanımlar ayıklanmalıdır. Türkçesi varken yabancı kökenli sözcükler kullanma, uzun cümleler kurma; duruluğu önleyen yanlışlar, grubuna girmektedir.

Doğruluk: Cümlenin dil kurallarına uygun olmasıdır. Doğru cümlede özne yüklem uygunluğu vardır, ekler doğru kullanılır, sözcükler birbiriyle uyum içindedir. Ayrıca doğru cümle, noktalama ve yazım kurallarına

uygundur. Aynı zamanda doğru cümlede anlam bir bütünlük içinde verilir.

Açıklık: Kolay anlaşılan ve amacı açıkça ortaya koyan cümlelerle yazmadır; bir anlatımın okuyucular ya da dinleyenler tarafından aynı biçimde algılanmasıdır. Özümsememiş dil bilgisi kuralları anlatıma aktarıldığında kapalı, bozuk, anlaşılmaz yazılar biçiminde ortaya çıkar.

Yazıda açıklığı sağlamak için:

- ⊙ Sözcüklerin seçimine özen gösterilmeli, cümlede sözcüğün kullanılacağı yere dikkat edilmelidir.
- ⊙ Yazı bir defa okunduğunda anlaşılmalıdır.
- ⊙ Sözcüğün anlamı ve yazılışı konusunda bir tereddüt varsa mutlaka sözlüğe ve yazım kılavuzuna bakılmalıdır.
- ⊙ Eş anlamlı sözcüklere yer verilmemelidir.
- ⊙ Herkesin anlayabileceği yaşayan bir dil kullanılmalıdır.
- ⊙ Düşüncenin anlatımı açık olmalı, içeriğin oluşturacağı soruların yanıtları yazıda bulunmalıdır.
- ⊙ Yalınlık: Süs ve özentie başvurmadan, edebi bir metin oluşturma kaygısı duymadan doğal ve içten cümleler oluşturmaktır.

Akıcılık: Anlamca açık, pürüzsüz, sözcüklerde ses çakışması olmayan, bir engele takılmadan akıp giden cümleler kurulmasıdır.

Özgünlük: Geniş bir sözcük dağarcığına sahip atasözü, deyimlere egemen yazılar; kendilerine özgü bir anlatım biçimine sahip olurlar. Yazarın birikimlerini, yetilerini ortaya koyan kısaca kimliği yansıtan yazılar üretilmesi özgünlüktür.

Doğallık: Gerçekliğin dışına çıkılmadan bir duygunun, bir düşüncenin içten geldiği gibi anlatılmasıdır. Anlatımda inandırıcılık doğal anlatımla sağlanır. Yapay (doğal olmayan) anlatım; inandırıcı olmadığı gibi yadırganır. Aynı zamanda bu türlü bir anlatımın zorlayıcı, sıkıcı yönü vardır. Sıcak içten olan bir anlatım ise insanı hemen etkisi altına alır. Doğal anlatımda sıradanlığa, yavanlığa da düşmemek gerekir.

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

6. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. SÖZCÜKTE ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durumlardan birini çağırır. Bu çağrışımlardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Gerçek Anlam
 - a. Temel Anlam
 - b. Yan Anlam
2. Terim Anlam
3. Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- ✓ Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- ✓ Martinin kanatları ıslaktı.
- ✓ Gençler sahilde ateş yakmışlar.

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca)

Şekil ve işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesidir. Sözcüklerin gerçek anlamlarından kopmadan kazandıkları bu anlama yan anlam denir.

- Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü)
- Uçağın kuyruğuna zarar vermişlerdi. (Uçaklarda kuyruğa benzeyen uzantı)

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- A) Hep geç kalmak onun âdetidir.
- B) Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- C) Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- D) Elektrik saati arızalanmış.
- E) Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dir. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

Cevap A

TEST 1

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Sende daha önce hiç kimsede görmediğim bir olgunluk var.
- B) Hem iyiliksever hem de alçak gönüllüsün.
- C) Herkezin mutluluğunu dert eder, kendini düşünmezsin.
- D) Güler yüzlü oluşu herkesçe sevilmesini sağlıyor.
- E) Bu ülkenin senin gibi duyarlı, sevecen insanlara gereksinimi var.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Az kitap okuyan bir toplum muyuz?
- B) Bu kitapları siz mi aldınız?
- C) Çok okunan kitaplar bunlar mıdır?
- D) Burası kitap okumak için uygun mudur?
- E) Bu kitabı niçin oku muyorsunuz?

3. "Gök bilim ve coğrafya ile ilgili konuların anlatımında, dünya ile öteki gezegen adları, güneş ve ay sözcükleri büyük harfle başlar."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Ay, Dünya'nın çevresini yirmi yedi günde dolaşır.
- B) Sabahleyin dünyayı dolaştım ama istediğimi bulamadım.
- C) Camlardan içeriye Güneş girdi.
- D) Her zaman dünya bir yana, çocuğum bir yana derdi.
- E) Yapılan deney, Güneş tutulması ile ilgiliydi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Karayel kuzeybatıdan eser.
- B) Doğu Anadolu'da kara iklimi etkilidir.
- C) Türkiye'nin Güneyi genellikle yağışlıdır.
- D) Amerika'nın kuzey komşusu Kanada'dır.
- E) Arjantin bir Güney Amerika ülkesidir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bitişik yazılması gereken "de" ayrı yazılmıştır?

- A) Size bu mektupla birlikte bir öykü de gönderiyorum.
- B) Eksik olmasın; beni de düşünüp bir tane göndermiş.
- C) Uzun cümlelerin de bir tadı, bir güzelliği vardır.
- D) Su, hava, ışık, bitki, bir de insanların yumuşak huyu...
- E) Sıkıntılı günlerim de arkadaşlarıma giderim.

6. Aşağıdakilerden hangisi, yazım ve noktalama yönünden doğru bir cümledir?

- A) Kasabanın otobüsü daha uzaktan göründümü, içimizden birkaç kişi, asfalt yolun biraz aşağısındaki çınar ağacının altına gidip beklerdi.
- B) Kasabanın otobüsü daha uzaktan göründü mü, içimizden bir kaç kişi, asfalt yolun biraz aşağısındaki çınar ağacının altına gidip beklerdi.
- C) Kasabanın otobüsü daha uzaktan göründü mü, içimizden birkaç kişi, asfalt yolun biraz aşağısındaki çınar ağacının altına gidip beklerdi.
- D) Kasabanın otobüsü daha uzaktan göründü mü, içimizden birkaç kişi, asfalt yolun biraz aşağısındaki çınar ağacının altına gidip beklerdi.
- E) Kasabanın otobüsü daha uzaktan göründü mü, içimizden birkaç kişi, asfalt yolun biraz aşağısında ki çınar ağacının altına gidip, beklerdi.

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

7. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Örnek Soru

- I. Tarafsızlık
- II. Eşitlik
- III. Açıklık
- IV. Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız IV
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyetinde bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklı ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Örnek Soru

Türkiye’de bulunan yabancı uyruklular 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi edinme hakkından hangi ilke çerçevesinde yararlanırlar?

- A) Üstünlük ilkesi
- B) Süreklilik ilkesi
- C) Karşılıklılık ilkesi
- D) Genellik ilkesi
- E) Gerçeklilik ilkesi

Cevap C

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI RESMÎ YAZIŞMA USULLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ

8. ÜNİTE

NOT

MSB Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesi hizmete özel bilgileri kapsadığı için TSK Ağı, MSB/Genelkurmay Başkanlığı/Kara Kuvvetleri Komutanlığınca yayınlanan yönergelerden çalışılması uygun olacaktır.

TEST 1

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI RESMÎ YAZIŞMA USULLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ

1. Milli Savunma Bakanlığı Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesine göre uzun, normal ve kısa birifing süreleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
A) 90 - 60 - 30
B) 60 - 45 - 30
C) 60 - 30 - 15
D) 30 - 15 - 10
E) 30 - 15 - 5
2. Milli Savunma Bakanlığı Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesi'ne göre aşağıdakilerden hangisi birimler/başkanlık, daire başkanlığı ve şubeler (eşitleri) tarafından evrakın havalesinin yapılmasına ilişkin esaslardan bir değildir?
A) Gelen evrakın ilgili makamlara havalesi amir/komutan tarafından yapılır.
B) Birim amirliğine/Başkanlığa gelen evrakın ilgili daire başkanlıklarına havalesi başkan tarafından yapılır.
C) Daire başkanlığına gelen evrakın ilgili şubelere havalesi daire başkanı tarafından yapılır.
D) Şube Müdürlüklerine gelen evrakın ilgili kısımlara veya personele havalesi şube müdürü tarafından yapılır.
E) İlgili başkan, daire başkanı veya şube müdürleri tarafından önceden havalesi yapılan evrakın havale değişikliği, sadece kendileri tarafından yapılır.

3. Milli Savunma Bakanlığı Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesi'ne göre evrak teslim alınırken ikincil evrakıyla birlikte kontrol edilir. Herhangi bir eksiklik olduğunda evrak teslim alınmadan iade edilir. Kapalı olarak teslim alınan evrakın sonradan yapılan kontrolü sırasında evrak veya ikincil evrakında herhangi bir eksiklik belirlendiğinde üç nüsha tutanak düzenlenerek, evrakın bir nüsha çoğaltması yapılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu evrakla ilgili yapılan işlem doğru değildir?

- A) Tutanağın birinci nüshası daire başkanlığı evrak biriminde muhafaza edilir.
 - B) Tutanağın ikinci nüshası, evrakın çoğaltılan nüshasına eklenerek ilgili makama dağıtımı yapılır.
 - C) Eksik olan asıl evrak, üçüncü nüsha tutanakla birlikte üst yazı ekinde evrakın teslim alındığı makama iade edilir.
 - D) Tutanağın birinci nüshası ilgili evrak birimi tarafından, evrakın eksiklerinin tamamlanarak tekrar gönderilmesinden sonra imha edilir.
 - E) Eksiklikleri tamamlanmış olarak gelen evrak, dağıtım kısmında gerekli açıklamalar yapılarak evrakın önceden dağıtımının yapıldığı makama yeniden gönderilir.
4. Yurt dışı toplantılarının planı öncesinden konusuna göre Bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının ilgili birimi koordinatörlüğünde belirlenerek Bakan'ın onayından sonra yürürlüğe girer.

Milli Savunma Bakanlığı Resmi Yazışma Usulleri ve Çalışma Esasları Yönergesine göre yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 1 ay
- B) 3 ay
- C) 6 ay
- D) 1 yıl
- E) 2 yıl

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MESLEK ETİĞİ YÖNERGESİ

9. ÜNİTE

NOT

Hizmete özel olması nedeniyle (TSK Ağı sayfasında “MSB Meslek Etiği” Yönergesi kaynağından da çalışılması uygun olacaktır.)

MESLEK ETİĞİ

TEMEL KAVRAMLAR

Etik: Ahlaki olanın özünü ve temellerini araştıran bilim, insan davranışları ile ilgili problemleri inceleyen felsefe dalıdır. Etik, Latince “Ethicus” veya Yunanca “Ethicos” kelimesinden gelen ve Türkçe karşılığı “ahlak bilim, kuramsal ahlak ya da meslek ahlakı” olan bir terimdir. Ahlak ise **daha çok** genel ve bireysel davranış kurallarını anlatır.

Meslek Etiği (Deontoloji): Deontoloji bir mesleği uygularken uyulması gereken ahlaki değer ve etik kuralları inceleyen bilim dalıdır. Etik kurallar, meslek üyelerinin mesleğe, meslek örgütüne, meslektaşlarına, hizmet verdiği bireylere, iş birliği yaptığı bireylere ve kendine karşı sorumluluklarından oluşur.

Ahlak: İnsanların sosyal hayatlarında uymak zorunda oldukları davranış kuralları olarak tanımlanır. Ahlaki kurallar toplumdan topluma değişebilir. Bazen aynı toplum içinde farklı ahlaki kurallar olabilir. Ahlak daha yerel özellik taşıırken farklı cinsel, etnik, ulusal kimliklerde değişken olabilmektedir. Ancak etik daha soyut ve genel özellikler taşımaktadır. Etik; toplumlarda, gruplarda, farklı kimliklerde değişmez, aynı özellik taşır. Avrupa kökenli bir eğitimcinin etik anlayışı ile Asya veya Afrika kökenli bir eğitimcinin etik anlayışında fark yoktur.

Erdem: Bireyin dışsal kaynaklı herhangi bir baskıya maruz kalmadan gösterdiği özgün davranışlardır. Erdem kavramı; ölçülü ve dengeli davranma, aşırı uçlarda yer almama, orta yolu tercih etme, ruhsal olgunluk gibi anlamları da kapsar.

Vicdan: Bireyin kendi davranışlarını değerlendirmesini ve ahlaki olarak kendini dış etkilere bağlı olmaksızın yani kendiliğinden yargılamasını sağlayan içsel güçtür.

İyi: Ahlak, din ve etiğin inceleme alanına giren “iyi” kavramı; muhtemel davranışlar arasında seçim yapma durumunda kalan bireyin tercih etmesi gereken davranışı ifade eder.

Norm: Etik açıdan norm, bireyin davranışlarını değerlendirmede kullanılan ölçüt olarak tanımlanabilir. Ayrıca norm kavramı uyulması gereken kurallar anlamını da karşılamaktadır.

Karakter: Bireyi başkalarından ayıran temel belirti, bireyin davranış biçimlerini belirleyen kendine özgü yapı şeklinde tanımlanabilir.

Değerler: Bireyin hayatı boyunca çevreyle etkileşimi sonucunda ortaya çıkan davranışlarında ve ilişkilerinde üzerinde durduğu ve önem atfettiği ilkelere.

Etik Kodlar: Kurumların misyonları doğrultusunda şekillenmiş karar ve eylemlerdir. Kurumların işleyişinde var olan düzenlemeler ve insan haklarına karşı uymak zorunda olduğu sorumluluklardır. Etik kodlar söz konusu kuruluştaki tüm davranışları yöneten etik ilkeleri genel hatlarıyla ortaya koyar.

Etik Karar Verme: Birbiriyle çatışan alternatifler olduğu zamanlarda sistematik düşünerek ahlaki bakımdan en makul ve etik ilkelerle en uyumlu olanın tercih edilmesidir.

Etik Eğitimi: Bireylerin davranışlarına ahlaki açıdan katkı sağlamak amacıyla verilen eğitimidir.

Etik Sapma: Bireyin etik değerlere uygun olmayan seçeneği tercih etmesi durumudur.

Etik İhlali: Mesleki davranışları düzenleyen kuralların çiğnenmesidir.

Etik İkilem: Etik davranışların ve ilkelerin uygulanması sırasında herhangi bir anlaşmazlığın olduğu durumlarda ortaya çıkan durumdur.

Etik Farkındalık: Etik ikilem durumlarında hangi tutum, davranış veya ilkenin benimseneceği konusunda karar verme becerisine sahip olmaktır.

Etik Sorumluluk: Belirli bir alandaki/bağlamdaki standartlara göre etik değerleri tanıma ve bunlara göre hareket etme yeteneğidir.

DATA YAYINLARI

ONLINE DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMU

gysakademi

Sınırsız Deneme
Sınırsız Soru Çözüm

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

Sınav
Ekranı

Sınavlar

Özellikler

Paketler

SSS

İletişim

YNTM

Arama

Mehmet

T.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

Kayıtları Başladı...

199

KURUM SINAVI

82K+

MEVCUT SORU

11738

MEVCUT KULLANICI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

9 786059 456197